

TEZA:

Samo skierowanie do sądu powszechnego aktu oskarżenia przeciwko radcy prawnemu nie może stanowić podstawy zastosowania art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych, dającej możliwość tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych. Akt oskarżenia nie jest dowodem samym w sobie, a jedynie pismem inicjującym postępowanie karne przed sądem. Kluczowe dla oceny zachowania radcy prawnego pod kątem regulacji z art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych są dowody, które zostały przeprowadzone w postępowaniu karnym (przygotowawczym lub sądowym).

Sygn. akt: WO-89/22

POSTANOWIENIE

z dnia 7 września 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie**w składzie:**

Przewodniczący: S WSD Leszek Krupa (sprawozdawca)

Sędziowie: S WSD Karolina Szał
S WSD Monika Urbaniak

Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2022 r. w Warszawie na posiedzeniu sprawy radcy prawnego M. P., wpisanej na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych pod numerem wpisu (...), wobec której na mocy Postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 7 marca 2022 roku w sprawie OSD 18/21 wydano postanowienie o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych,

na skutek zażalenia radcy prawnego M. P. od postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 7 marca 2022 roku w sprawie OSD 18/21,

postanawia:

1. uchylić zaskarżone postanowienie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych,

2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 13 maja 2021 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych („OIRP”) zwrócił się do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego („OSD”) tej OIRP o tymczasowe zawieszenie radcy prawnego M. P. („skarżąca”) w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych („urp”). W uzasadnieniu wniosku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał na toczące się wobec w/w radcy prawnej postępowania dyscyplinarne oraz postawione skarżącej zarzuty dotyczące podpalenia czterech wiat śmietnikowych i wyrządzenia w ten sposób szkody na rzecz (...) w łącznej kwocie 80.000 złotych oraz toczące się w związku z tym postępowanie karne.

Powołując się na powyższe, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, iż zostało w dostateczny sposób uprawdopodobnione, iż zachowanie w/w radcy prawnej, stanowiąc rażące i doniosłe naruszenie przepisów prawa, dyskredytuje ją w opinii publicznej oraz poważy zaufanie do zawodu radcy prawnego, przez co koniecznym jest tymczasowe zawieszenie w/w w czynnościach zawodowych.

Postanowieniem z dnia 7 marca 2022 r. OSD:

1. tymczasowo zawiesił radcę prawnego M. P. w czynnościach zawodowych,
2. obciążył radcę prawnego M. P. kosztami postępowania w kwocie 1.000 zł.

Od powyższego postanowienia w całości w ustawowym terminie odwołała się skarżąca, zarzucając OSD naruszenie:

- 1) art. 65² ust. 1 urp poprzez bezpodstawne przyjęcie, iż w sprawie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności,
- 2) par. 24 Regulaminu funkcjonowania sądów dyscyplinarnych samorządu radców prawnych w związku z art. 132 k.p.k. poprzez niezawiadomienie skarżącej o terminie rozprawy.

W konsekwencji r. pr. K. M. wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 65² ust. 1 urp, radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu

toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron.

Jak wskazano np. w postanowieniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 7 sierpnia 2018 r. WO-100/18, radca prawny, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Za takie okoliczności należy uznać długą listę zarzutów karnych postawionych radcy prawnemu w toczącym się postępowaniu karnym, które zostały bardzo obszernie udokumentowane w aktach sprawy karnej.

Nie ulega żadnej wątpliwości, iż czyny zarzucone skarżącej w akcie oskarżenia są niezwykle naganne i trudno jest przyjąć, aby - w razie faktycznego ich sprawstwa i uznania skarżącej za winną ich popełnienia - dało się pogodzić ich popełnienie z wykonywaniem czynności zawodowych. Niemniej jednak, w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie pozwala WSD ocenić, czy zaszyły przesłanki do zastosowania art. 65² ust. 1 urp.

Oczywistym jest, iż samo skierowanie do sądu powszechnego aktu oskarżenia nie może stanowić podstawy zastosowania art. 65² ust. 1 urp, albowiem akt oskarżenia nie jest dowodem samym w sobie, a jedynie pismem inicjującym postępowanie karne przed sądem. Kluczowe dla oceny zachowania skarżącego pod kątem regulacji z art. 65² ust. 1 urp są dowody, które zostały przeprowadzone w postępowaniu karnym (czy to przygotowawczym czy sądowym). W niniejszej sprawie poza nagraniem z kamery przemysłowej, z którego nie wynika nic więcej niż to, iż jakaś osoba dokonała (prawdopodobnie) podpalenia wiaty śmietnikowej. Z akt sprawy nie wynika bezpośrednio, aby skarżąca przyznała się, iż jest uwidoczniona na tym nagraniu, ani nie zostały zdobyte protokoły przesłuchań jakichkolwiek świadków, którzy potwierdziliby zarejestrowanie właśnie skarżącej na tymże nagraniu. Jak pośrednio wynika z akt sprawy, prawdopodobnie powyższe da się z łatwością ustalić po pozyskaniu protokołów przesłuchań poszczególnych osób w postępowaniu karnym, czego nie zrealizowano z nieznanых WSD przyczyn.

Nie negując zatem toku rozumowania OSD, który może okazać się słuszny po uzupełnieniu materiału dowodowego, wskazać należy, iż przy materiale dowodowym znajdującym się w aktach sprawy, zastosowanie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych nastąpiło bez dogłębego zbadania istoty sprawy. Niezrozumiałym jest dlaczego OSD zdecydował się (słusznie) wystąpić do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu o przesłanie akt sprawy

prowadzonej przeciwko skarżącej, względnie o umożliwienie wglądu do tych akt sprawy (k. 32 akt – postanowienie OSD z dnia 26.07.2021 r.), a następnie nie zrealizował tego postanowienia i nie uzyskał wskazanych akt, ani też nie uzyskał do nich wglądu. Gdyby powyższe postanowienie zostało zrealizowane i uzyskano by z akt sprawy karnej niezbędne dokumenty, z pewnością pozwoliłoby to na uzyskanie przez OSD pełnego oglądu sprawy i możliwości jej oceny kompleksowej, która poddawałaby się kontroli instancyjnej.

Tym samym, z całą stanowczością należy uznać, iż materiał dowodowy obecnie znajdujący się w aktach sprawy, nie pozwala na zastosowanie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych i konieczne jest jego dalsze poszukiwanie i uzupełnienie, przez co WSD zmuszony był uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę OSD do ponownego rozpoznania, w czasie którego-po spełnieniu zaleceń WSD, może zapaść postanowienie o analogicznej treści jak uchylone.

Z uwagi na powyższe, postanowienie z tych przyczyn należało uchylić, przez co niezasadnym było orzekanie co do pozostałych zarzutów, do których Wyższy Sąd Dyscyplinarny będzie zobowiązany się odnieść przy rozpatrywaniu ewentualnego kolejnego zażalenia wydanego na skutek postanowienia OSD po ponownym rozpoznaniu sprawy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy OSD dołączy do akt sprawy dokumentację pozyskaną z toczącego się postępowania karnego, w szczególności protokoły przesłuchań M. P., protokoły przesłuchań świadków, treść ewentualnie zapadłych orzeczeń, przeprowadzone w sprawie dowody, a także odniesie się szczegółowo do kwestii wpływu zarzucanych skarżącej czynów na możliwość wykonywania zawodu radcy prawnego i konieczność zastosowania tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych w aspekcie ochrony tego zawodu.

WSD wskazuje także, iż w aktach sprawy zalega nierozpoznany przez OSD wniosek w/w M. P. o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych.

Na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych, wobec uchylenia zaskarżonego postanowienia, kosztami postępowania obciążono Krajową Izbę Radców Prawnych.

Tym samym, orzeczono jak w sentencji.